

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

โลกในยุคปัจจุบันมีวิวัฒนาการอย่างหนึ่งที่เราเห็นได้ชัดเจนว่าดำเนินไปอย่างรวดเร็ว นั่นคือเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ชีวิตประจำวันของมนุษย์ส่วนใหญ่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในโลกของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งในอดีตและปัจจุบันและอนาคต ซึ่งมีผลกระทบทั้งในด้านบวกและด้านลบต่อสังคมโลกและทำให้สังคมเปลี่ยนจากสังคมอุตสาหกรรมมาเป็นสังคมสารสนเทศ เพราะชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารโทรคมนาคม จนกลายเป็นสังคมที่ไร้พรมแดน หรือกล่าวได้อีกว่า โลกกำลังเข้าสู่สังคมอิเล็กทรอนิกส์ (กิตติ ภัคดิวัฒน์กุล) [1] ถือเป็นการพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพของมนุษย์ให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาทางเทคโนโลยีเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดนิ่ง (ครรชิต มาลัยวงศ์) [2] โลกในยุคปัจจุบันเป็นโลกที่หมุนไปด้วยแรงคอมพิวเตอร์ ดังนั้น คอมพิวเตอร์จึงเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงที่มีคุณค่ามหาศาลที่นำมาใช้ในวงการต่าง ๆ เพราะคอมพิวเตอร์สามารถช่วยงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องจัดเก็บข้อมูลได้อย่างไม่มีขีดจำกัดและข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บไว้สามารถเรียกและนำมาใช้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในหน่วยงานราชการนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะปรับปรุงระบบงานเดิมแล้วสร้างระบบงานใหม่ให้มีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลา เงินทุน กำลังคน เมื่อคอมพิวเตอร์สามารถที่จะนำข้อมูลต่าง ๆ มาประมวลผลได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วและสามารถประมวลผลออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อมีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ก็เป็นการเริ่มจัดรวบรวมข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เริ่มมีการจัดระบบของข้อมูลซึ่งจะนำไปสู่ฐานข้อมูล อันเป็นการประสานสารสนเทศเมื่อข้อมูลจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบนั้น นับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาไปสู่ระบบผลลัพธ์จากการประมวลผลที่เชื่อถือได้ และผู้บริหารสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปช่วยในการกำหนดนโยบายวางแผน แก้ไขจุดบกพร่อง ส่งเสริมหน่วยงานของตนนอกจากนี้ระบบข้อมูลและระบบการประมวลผลที่ดีจะนำไปสู่ความสำเร็จในการประสานงานและความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่มีการใช้ข้อมูลร่วมกันดำเนินงานและส่งเสริมให้ระบบการดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (เพ็ญภา ตั้งประเสริฐ) [3]

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการจัดการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา

มากที่สุด ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่แบ่งตามตำแหน่งและลักษณะของบทบาทหน้าที่ได้รับประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าจะสามารถนำผลวิจัยที่ได้มุ่งศึกษาได้ตรงกับความต้องการของหน้าที่รับผิดชอบ ได้ยิ่งขึ้นเพราะมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะด้านที่เหมาะสมกับงานและลักษณะงานจริงในปัจจุบันผนวกกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต ที่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้นำมาใช้กับงานส่วนต่าง ๆ ของทุกหน่วยงาน จะส่งผลให้บุคลากรทางการศึกษาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น พัฒนางานได้ก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การบริการก็เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น รวมทั้งความรวดเร็วในการปฏิบัติงานการประมวลผลข้อมูลมีความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วและประหยัดงบประมาณ นับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาไปสู่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลลัพธ์จากการประมวลผลที่เชื่อถือได้และผู้บริหารสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้ไปช่วยในการกำหนดนโยบาย วางแผน แก้ไขจุดบกพร่อง ส่งเสริมสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นอกจากนี้ระบบข้อมูลและระบบประมวลผลที่ดีก็จะนำไปสู่ความสำเร็จในการประสานงานกันระหว่างสถานศึกษาที่มีการใช้ข้อมูลร่วมกัน ทำให้สามารถร่วมมือกันดำเนินงานและส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา) [4]

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าคูม

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าคูม

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

บุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าคูมเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.4.1 ข้อเสนอแนะที่ได้ในการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจเพื่อใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การกำหนดความต้องการการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ตรงกับลักษณะงานที่ปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าตูม

1.4.2 เป็นแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าตูมมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่สูงขึ้นอันจะนำไปสู่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าตูม โดยแบ่งออกเป็น ผู้บริหาร 5 คน ครู 62 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 20 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 87 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระ

ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา

1.5.2.2 ตัวแปรตาม

ได้แก่ ความต้องการการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าตูม โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเครือข่ายและระบบปฏิบัติการ Windows
2. ด้านความปลอดภัยและการบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์
3. ด้านการใช้โปรแกรม Microsoft Office
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการบริหาร
5. ด้านโปรแกรมกราฟิก มัลติมีเดียและการตัดต่อ
6. ด้านพัฒนาทักษะเฉพาะทาง

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1.6.1 ประชากร รวมจำนวนทั้งสิ้น 87 คน

1.6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม

1.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.6.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) สรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

1.6.3.2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ใช้โปรแกรมระบบการบริหารงานอาชีวศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษานครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความคิดเห็นของประชากร โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

1.6.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (μ)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องศึกษาความต้องการการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าคูม เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1.7.1 ความต้องการการพัฒนา หมายถึง ความต้องการในการได้รับความรู้เพิ่มเติมจากวิธีการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับระดับตำแหน่งและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าคูม

1.7.2 ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความรู้พื้นฐาน ความเข้าใจและความสามารถในการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับ การสื่อสาร การสืบค้น การใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน ของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพท่าฉัตรไชย เพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

1.7.3 บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหาร การศึกษาในหน่วยงานการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ธุรการ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา